

SOKOL MNICHOV DODÁVÁ RODILÝM ČECHŮM POCIT SOUNÁLEŽITOSTI

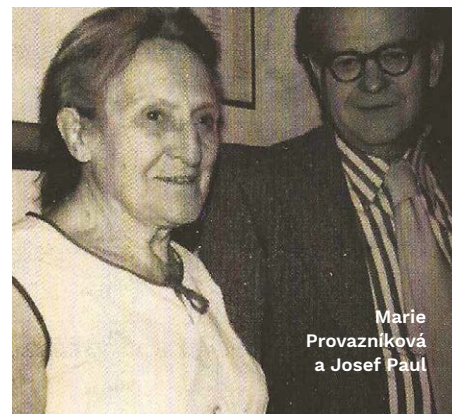
| Text: Jana Horká* | Foto: archiv Sokola Mnichov

Sokol München, neboli Sokol v Mníšku pod Alpou, jak Mnichov rád nazýval písničkář Karel Kryl, oslaví příští rok 50 let své existence. Aktivní jednota pravidelně pořádá jedno z největších setkání sokolů v Oetzu i mezinárodní sportovní turnaje. Jejím čestným členem je i bezpochyby největší český génius Jára Cimrman.

Psal se rok 1973, když se skupině československých emigrantů podařilo založit v Mnichově sokolskou jednotu. Podobných pokusů bylo už dřív několik, ale až tento vydržel déle než pár let, vlastně dodnes. „Když jsme opustili republiku, byli jsme i my opuštěni. Proto jsme si založili nový domov – sokolský domov. Byla to náhrada rodinného prostředí, která nám pomáhala hlavně při prvních krůčcích v Německu. Nebylo to jednoduché. Uvědomili jsme si, že jen silná rodina má v cizině šanci nejen přežít, ale i udělat něco pozitivního pro společnost,“ píše ve svém úvodníku v občasníku Sokolík vydaného v roce 2008 Jan Trunčík, jeden ze zakladatelů jednoty a také její bývalý (a současný čestný) starosta.

Jednota měla tehdy 39 členů, ale většina z nich znala Sokol jen z vyprávění.

Proto její zakládající členové, kromě bratra Trunčíka to byl například ještě Josef Paul a Vladimír Beneš, uspořádali cvičitelskou a vzdělávací školu. O sokolských myšlenkách na ní mluvila žena nejpovolanější, náčelnice Marie Provazníková.

Marie Provazníková a Josef Paul

Na XVI. všesokolském sletu v roce 2018

JEDINÁ NĚMECKÁ JEDNOTA

Dnes je v Mnichově 44 sokolů, z toho asi třetina je aktivních. „Mladší členy získáváme především mezi těmi, kdo přicházejí do města studovat nebo pracovat, ale je mezi nimi zase větší fluktuace, protože se buď vrátí do Česka, nebo budují profesní kariéru a na Sokol nemají čas. Věkový průměr jednoty je tedy dost vysoký,“ říká Jaroslav Verner, jednatel Sokola Mnichov. „Budoucnost naší jednoty chci vidět optimisticky, ale většina nových zájemců si sem chodí především zaspportovat s krajany a sokolské myšlenky je příliš nezajímají. Před odchodem do sokolského důchodu nás čeká ještě spousta práce a hlavně si musíme vychovat své nástupce,“ dodává.

Na druhou stranu je dnes mnichovská jednota jedinou sokolskou organizací v Německu, která je členem Zahraniční obce sokolské, a tím i Světového svazu sokolstva. Před první světovou válkou přitom existovaly jednoty i v Drážďanech, Berlíně, Hamburku nebo třeba v Norimberku. Pravidelně jezdilo do Prahy na slety až osm německých jednot.

AUTOŘI MYŠLENKY SETKÁNÍ V OETZU

Mnichovští sokolové se scházejí pravidelně každé pondělí v pronajaté tělocvičně ve čtvrti Schwabing, a to jak na hodinu gymnastiky, tak na dvě hodiny volejbalu. Největší akcí, kterou pořádají, je sokolské setkání v tyrolském Oetzu. „S myšlenkou scházet se pravidelně v místě, kde zemřel Miroslav Tyrš, přišla v roce 1974 právě naše jednota a na její organizaci se střídáme s župou Rakouskou a Švýcarskou. Zatím poslední ročník v roce 2019 jsme měli na starosti právě my,“ připomíná Jaroslav Verner.

Navíc od roku 2005 pořádá Turnverein Sokol München, jak se jednota německy nazývá, další velmi oblíbenou akci – mezinárodní volejbalový turnaj Sokol Cup München. Nutno podotknout, že se pravidelně koná v době Oktoberfestu, tradičních slavností piva. A této nabídce řada zahraničních návštěvníků neodolá. „Snažíme se vymyslet pořád něco nového. Měli jsme třeba už několik turnajů ve stolním tenise a letos poprvé i badmintonový turnaj. Samozřejmě i u nás není Sokol jen sport, ale i kultura a společenské akce. Oblíbená je třeba naše mikulášská zábava,“ říká Jaroslav Verner.

Mnichovští sokolové pravidelně navštěvují Prahu. Nechyběli ani na posledním sletu, kde sice necvičili, ale účastnili se

slavnostního průvodu krojovaných sokolů, který procházel centrem Prahy.

NEJASNÁ HISTORIE

Historie mnichovské jednoty sahá až do druhé poloviny 19. století, i když je otázka, kdy byla vlastně založena. Nejčastěji se mluví o roce 1866, kdy prý tělocvičnou jednotu založili čeští pokrokoví umělci studující na mnichovské Akademii výtvarných umění.

Po první světové válce byla jednota obnovena, ale vzhledem k politickému vývoji v Bavorsku, kde se, jak známo, zrodil nacionální socialismus a v roce 1933 Hitler nastoupil cestu k uchopení moci, přežila jen do roku 1938, kdy nejspíš sama činnost ukončila. Bezprostředně po sletu po ní už není v archívních záznamech ani stopa. Jediným dokladem o meziválečné existenci jednoty je archivní fotografie zachycující skupinu 47 členů v neznámé tělocvičně.

V roce 1948 se podařilo únorovým československým exulantům jednotu obnovit, ale pro většinu členů byl Mnichov

jen přestupní stanicí, než odešli do USA. O čtyři roky později se zase pokusili tamní Sokol vzkřísit čeští pracovníci rozhlasové stanice Svobodná Evropa, a konečně po roce 1968 i příslušníci další emigrační vlny. Na základě těchto snah vznikla právě současná jednota, jejíž členové mají silný vztah k Sokolu dodnes.

Regata 2021

„Sokol pro mě znamená smysluplnou náplň volného času, rekreační sport ve spojení s výbornou partou lidí, se kterými se můžu bavit v mateřštině a mezi nimiž má smích a dobrá nálada větší váhu než bezchybné sportovní výkony. Na mezinárodních turnajích nebo při setkáních v Oetzu mám vždy povznášející pocit sounáležitosti a hrlosti, že jsem členem velké sokolské rodiny,“ přiznává Jaroslav Verner. Jeho vztah k Sokolu nejlépe dokazuje fakt, že je v jednotě jednatel, cvičencem, hráčem, pokladníkem, fotografem a redaktorem webových stránek. Jak sám s nadsázkou říká: „Prostě holka pro všechno.“ ☺

(*s využitím článku Historie a současnost sokolů v Mnichově, Sokolík 2007/2008)

Více informací na:
www.sokolmnichov.de